FRISTEN LÖPER UT

— men han vill bli vid sin läst

Råneå (NSD) På Lundins skor i Råneå slår man inga klackar i taket längre. Företaget, som gjorde det lilla samhället känt för mer än 100 år sedan, riskerar att gå i graven.

Luleå kommuns frist gäller bara två år till.

Gunnar Lundin, 61, är både arg och förtvivlad.

– Jag känner mig överkörd, säger han.

Berättelsen om Lundins skor som företag är både lång och komplicerad.

Det grundades 1883 av Sten Tave Lundin och är i dag 107 år gammalt. Från början tillverkades skorna i egen fabrik med drygt 40 anställda. När fabriken brann 1972 hade produktionen legat nere i fyra år. Importen hade visat sig vara billigare än den egna tillverkningen. Maskinerna tystnade.

■ *Beredd att ta över*

Lundins skor i Råneå har hela tiden vandrat genom släktledet.

Gunnar Lundin tog över företaget efter sin far, Ernst Lundin. Och nu har Gunnars yngste son, Lars, 23, förklarat sig beredd att hålla traditionen vid liv.

Frågan är bara om han kommer så långt.

Fastigheten, som i dag rymmer skoaffären, ägs av Luleå kommun. Närmaste granne är Wikströms möbler. I detaljplanen för Råneå centrum ska Lundins skor tvingas flytta på sig.

Wikströms möbler vill utvidga och det ska byggas parkeringsplatser.

Gunnar Lundin har erbjudits lokaler under samma tak som möbelaffären. Den tanken har han sagt nej till.

Grannsämjan är inte den allra bästa.

Gunnar Lundin vill köpa fastigheten av Luleå kommun och rusta upp den. Det förslaget har inte heller fått genomslag.

Luleå kommun har sagt att fastigheten ska rivas. När beslutet togs fick Gunnar Lundin en frist på tre år.

Nu har det gått ett år.

– Rivs huset har jag ingenstans att ta vägen, säger han. Jag tvingas lägga ner. Det är tacken efter många år av hårt arbete.

■ *Trodde på oss*

Det är inte för mycket sagt att Gunnar Lundin är bitter.

När han tog över Lundins skor 1950 var det ett konkurshotat företag.

– Vi startade med 180 000 kr i växlar och risken var stor att vi skulle få överge föräldrahemmet. Men vi knöt nävarna och gav oss fan på att klara oss ur knipan. Det blev många sömnlösa nätter, blod, svett och tårar, men det gick vägen.

Gunnar Lundin skänker en tacksamhetens tanke till den bussige leverantören från Vimmerby.

– Han gav oss över 100 000 kr i krediter. Han besökte oss i Råneå, såg hur vi jobbade. Han inte bara trodde på oss, han kände för oss.

Gunnar Lundin hänvisar också till 1883 då skofabriken grundades och placerade Råneå på Sverigekartan. Det har inte varit utan betydelse för samhället.

I dag omsätter skoaffären 1,6 miljoner. Låt vara att den nu bara säljer importerade skor, men namnet finns kvar. Och det är fortfarande känt långt söderut.

Talet om att möbelaffären behöver parkeringsplatser har Gunnar Lundin föga förståelse för.

– Jag tror att vi i så fall är mer beroende av parkeringsplatser. Vi ska komma ihåg att Råneå inte är någon storstad. Det måste finnas viktigare saker att tänka på här än just parkeringsplatser.

■ *Lagerhållning bricka i spelet*

Lundins skor drivs tills vidare av Anna-Lisa Lundin, maka till Gunnar.

Gunnar Lundin tycker sig ha gjort sitt.

– Jag vill inte sluta helt utarbetad, säger han.

Om nu Lundins skor i Råneå läggs ner om två år, vilket verkar troligt, flyttar familjens affärsintresse över till Luleå och Boden.

I Luleå driver Jan Lundin, 28, en skoaffär – i Boden Maria Lundin, 29, en annan. I dag görs inköpen gemensamt med lagerhållningen lagd i Råneå.

Att Luleå kommun, genom en billig hyra i Råneå, subventionerar lagerhållningen för Lundins skor i Boden, har också blivit en liten bricka i spelet.

För Gunnar Lundin har samarbetet med sina egna barn varit självklart – ett sätt också att kunna göra förmånliga inköp.

Men framför allt gäller striden nu fastighetens vara eller inte vara i Råneå, skobutik eller parkeringsplatser?

Lundins skor, 107 år, är på väg ut ur bilden som förlorare.

Lundins skor i Råneå har blivit ett begrepp, känt över stora delar av landet. När nu butiken i Råneå hotas av nedläggning kan det liknas vid att skära av företagets livsnerv. För Gunnar Lundin (bilden) är det ett ingrepp svårt att bära.

Fastigheten ska rivas

Råneå (NSD) Hans Svensson, chef på Luleå kommuns fastighetskontor, vill göra allt för att Lundins skor i Råneå ska överleva.

– Det har hela tiden varit vår ambition att hitta en lösning på det här problemet, säger han.

På en punkt verkar dock kommunen vara orubblig; fastigheten, som nu inrymmer skoaffären, ska rivas. Det sägs vara en förutsättning för att möbelaffären ska kunna expandera.

Hans Svensson påminner om att det tog tiotalet år innan detaljplanen för Råneå centrum lades fast. Det har dock aldrig varit meningen att tvinga skoaffären i graven. Därtill har den betytt för mycket för Råneå.

Mot den bakgrunden fick Gunnar Lundin tre år på sig för att hitta nya lokaler.

Hans Svensson säger:

– Vi vill inte ha bort Lundins skor från Råneå. Men när man gör en detaljplan blir det lätt så att olika intressen kolliderar.

Vad gäller i dag?

– När vi närmar oss den här treårsperiodens slut måste vi naturligtvis ta nya diskussioner med Gunnar Lundin och Bert Wikström. På något sätt hoppas vi hitta en lösning. Och när jag nu läst om den kvinnliga företagsamheten i Råneå måste det vara ett utmärkt komplement att också kunna köpa skor där.

– Vi tänker inte lämna Gunnar Lundin utan stöd, säger fastighetschefen. Om vi sen måste titta på planfrågorna ännu en gång får framtiden utvisa.

Finns det inga andra alternativ än att hysa möbelaffären och skoaffären under samma tak?

– Vi hade hoppats att Gunnar Lundin själv skulle hitta en lämplig lösning. Har nu alla dessa kvinnliga företagare kunnat hitta lokaler borde det inte heller vara omjöligt för Lundins skor att göra detsamma. Men det ligger väl lite nostalgi i det här också.

Rune Andersson

Foto:

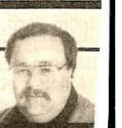

Bengt-Åke Persson